

Huismusonderzoek Bloemstraat 2 en 2a te Huissen

Aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Status:	Definitief
Project:	BE/2021/328
Datum:	31 mei 2021
Samensteller(s):	ir. ing. K.J. Rebergen
Collegiale toets:	ing. G. Fairhurst
Opdrachtgever:	

BURO SRO B.V.
Sweerts de Landasstraat 50
6814 DG Arnhem

Contactpersoon:	mevr. L. Brouwer
-----------------	------------------

Disclaimer

Blom Ecologie B.V. is niet aansprakelijk voor schade die voortkomt uit toepassing van de resultaten van werkzaamheden en/of gegevens verkregen van Blom Ecologie B.V.

© Blom Ecologie B.V./ Buro SRO B.V.

Niets uit deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Blom Ecologie B.V. worden gebruikt door derden. Onder gebruik worden alle vormen van kopie, openbaarmaking en elke andere toepassing begrepen. Deze rapportage mag alleen gebruikt worden voor het doel waarvoor het is samengesteld.

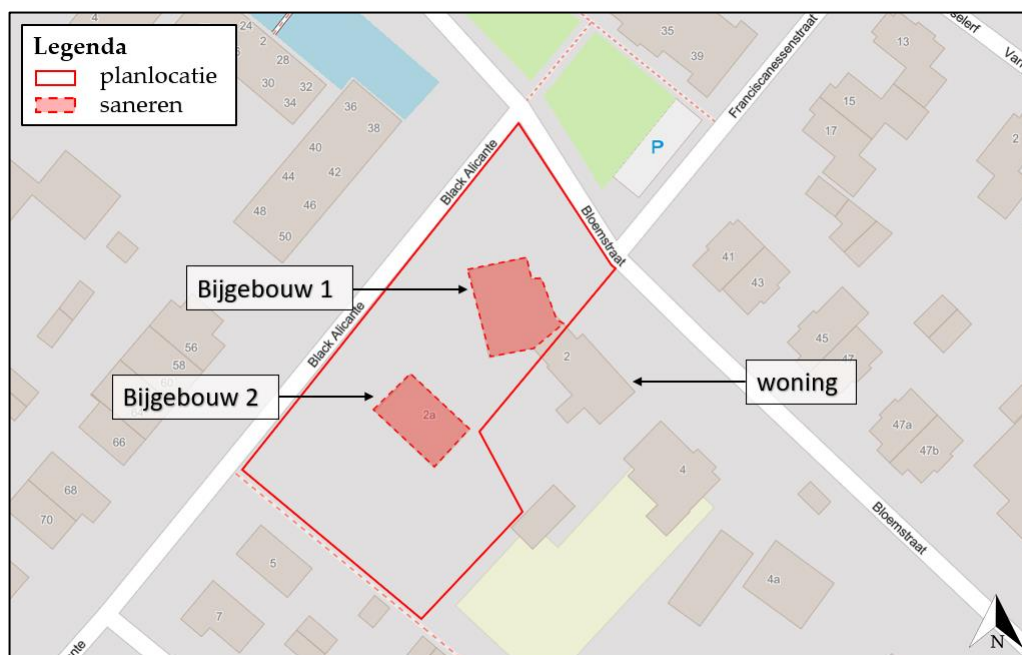
Inhoud

1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doel	4
1.2 Plangebied	5
1.3 Werkzaamheden	5
1.4 Mogelijk aanwezige soorten	6
1.5 Kader Wet natuurbescherming	7
2 Methode	8
2.1 Theoretisch kader	8
2.2 Praktische uitvoering	8
2.3 Inventarisaties	9
2.4 Specifieke omstandigheden	9
3 Resultaten	10
3.1 Huismus	10
3.2 Overige soorten	12
4 Conclusie	13
4.1 Huismus	13
4.2 Overige soorten	13
4.3 Vervolgstap(pen)	13
4.4 Vooruitzicht projectplanning	14
5 Bronnen.....	15
Bijlage 1 Overzicht waarnemingen.....	16

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

Aan de Bloemstraat 2 en 2a te Huissen zijn een woning en twee bijgebouwen gesitueerd. De initiatiefnemer is voornemens de twee bijgebouwen te saneren ten behoeve van de realisatie van twee vrijstaande woningen. De woning valt niet binnen de planlocatie en is derhalve niet in de quickscan beoordeeld. Ter inventarisatie van deze effecten heeft er een oriënterend onderzoek plaatsgevonden op de planlocatie met als doel het vaststellen al dan niet uitsluiten van (potentieel) beschermde natuurwaarden en de mogelijke effecten van de sloopwerkzaamheden op deze beschermde natuurwaarden (de Boer, 2021).

Figuur 1.1 De planlocatie (rood omkaderd) is gelegen aan de Bloemstraat 2 en 2a te Huissen (bron kaartmateriaal: arcgis.com).

Op basis van het oriënterende onderzoek kon de aanwezigheid van nestlocaties van huismus niet uitgesloten worden (zie tabel 1.1). Om vast te stellen of de bijgebouwen daadwerkelijk een functie hebben voor vorengenoemde soorten was aanvullend onderzoek noodzakelijk. Buro SRO B.V. begeleidt de ruimtelijke procedure en heeft Blom Ecologie B.V. verzocht dit aanvullend onderzoek uit te voeren. In voorliggende rapportage worden de bevindingen beschreven.

Onderzoeksdoel

In dit aanvullende onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen centraal gesteld:

- Is de huismus aanwezig in het plangebied?
- Op welke wijze maakt de huismus gebruik van het plangebied? Zijn in het plangebied nesten en/of vaste rust- en verblijfplaatsen aanwezig?
- Hebben de voorgenomen activiteiten een negatief effect op de voorkomende soorten en/of de functionaliteit van de nesten en/of verblijfplaatsen en leefomgeving van huismus?

1.2 Plangebied

De planlocatie is gelegen aan de Bloemstraat 2 en 2a te Huissen (figuur 1.1). Op deze adressen zijn twee bijgebouwen en een woning gesitueerd. De voorliggende beoordeling richt zich enkel op de planlocatie zoals aangegeven in figuur 1.1. De woning valt niet binnen de planlocatie en is derhalve niet in de voorliggende rapportage beoordeeld.

Op de planlocatie zijn twee bijgebouwen aanwezig. De bijgebouwen zien er als volgt uit:

- Bijgebouw 1 is opgebouwd uit stenen muren waartussen een spouwruimte aanwezig is. Het dak bestaat uit sandwichpanelen. Het bijgebouw is door middel van een overkapping verbonden aan de woning.
- Bijgebouw 2 is opgebouwd uit dikke muren met mogelijk een spouw. Het dak betreft een zadeldak en is opgebouwd uit dakpannen.

Rondom de bebouwing zijn bestrating, grote coniferen en een grasveld aanwezig. Het grasveld was ten tijde van het veldbezoek grotendeels open gereden door zware voertuigen. Op deze plekken was een zanderige/modderige grond aanwezig. Tevens hebben er recentelijk kap- en snoeiwerkzaamheden plaatsgevonden.

Figuur 1.2 Fotografische indruk van de planlocatie en de directe omgeving hiervan. Links; bijgebouw 1. Rechts; bijgebouw 2.

1.3 Werkzaamheden

De beoogde ingrepen zijn permanent van karakter. De beoogde ontwikkeling betreft het saneren van bijgebouw 1 en 2 en de realisatie van twee vrijstaande woningen. Ten behoeve van de realisatie van een inrit zal mogelijk een gedeelte van de coniferen verwijderd worden. Onderstaand volgt een korte opsomming van de ingrepen en effecten:

- saneren van bijgebouw 1 en 2: algemene sloopwerkzaamheden en afvoer sloopmateriaal;
- verwijderen terreininrichting, waaronder gedeelte van het groen: graafwerkzaamheden, transport (afvoer) van materiaal en groen;
- mogelijk verwijderen van een gedeelte van de coniferen;
- egaliseren terrein: graafwerkzaamheden en grondtransport;
- realisatie 2 vrijstaande woningen: algemene bouwwerkzaamheden;
- revitalisatie terrein en aanleg verharding: allerhande (straat- en hoveniers) werkzaamheden.

1.4 Mogelijk aanwezige soorten

Uit het oriënterend onderzoek (de Boer, 2021) is gebleken dat de bijgebouwen op de planlocatie geschikt zijn voor huismusnesten, er is namelijk huismusnest materiaal aangetroffen onder het dak van bijgebouw 2 (tabel 1.1). Aanvullen onderzoek moet uitwijzen of dit een huidig huismusnest betreft. Binnen de planlocatie is tevens potentie voor essentieel leefgebied van de soort. Daarnaast is de bebouwing geschikt als nest van overige vogelsoorten die in bebouwing nestelen (als spreeuw) (tabel 1.1).

Tabel 1.1 Overzicht van de Soortenbescherming. Voor de benoemde soorten geldt dat aanvullend onderzoek benodigd is (de Boer, 2021).

Soortenbescherming			
Soortgroep	Beschermings-regime Wet nb	Soortspecifiek onderzoek	Mogelijk functie plangebied
Vaatplanten		Nee	
Grondgebonden zoogdieren		Nee	
Vleermuizen		Nee	
Amfibieën		Nee	
Reptielen		Nee	
Vissen		Nee	
Insecten en andere ongewervelden		Nee	
Vogels Huismus	Artikel 3.1	Ja	Nestlocaties/ foerageergebied

Figuur 1.3 Onder het dak van bijgebouw 2 is nestmateriaal aanwezig van aannemelijk een huismusnest. Aanvullend onderzoek moet aantonen of dit een actief nest betreft.

1.5 Kader Wet natuurbescherming

De soortenbescherming van Wet natuurbescherming valt op grond van internationale verdragen en nationaal beschermde soorten, uiteen in drie verschillende beschermingsregimes. Deze beschermingsregimes betreffen de Vogelrichtlijn (art. 3.1), Habitatrichtlijn (art. 3.5) en de nationaal beschermde soorten (art. 3.10). De bescherming van huismus valt onder de Vogelrichtlijn. Binnen de Vogelrichtlijn wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan het leefgebied en de nestplaats jaarrond beschermd zijn en de overige broedvogels waarvan de nestplaats en het leefgebied enkel beschermd zijn tijdens de broedperiode.

Wnb, art 3.1 lid 2 en 4 (Vogelrichtlijnsoorten)

Lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.

Lid 4: Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

2 Methode

2.1 Theoretisch kader

Ten behoeve van ecologische onderzoek naar een aantal beschermde soorten in Nederland zijn door experts richtlijnen opgesteld. Deze richtlijnen zijn in zekere mate juridische kaders gaan vormen bij de toetsing van onderzoeken op juistheid en volledigheid. Voor de huismus en de gierzwaluw zijn deze richtlijnen vastgelegd in de Kennisdocumenten (BIJ12, 2017). In tabel 2.1 wordt beknopt weergegeven wat de onderzoeksperioden en methode zijn.

Tabel 2.1 *Samenvatting van de uitgangspunten ten behoeve van huismusonderzoek zoals deze zijn geformuleerd in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017).*

Huisumus
<i>Nest:</i> Aantoonbaar door: - Visueel onderzoek in periode 1 april t/m 15 mei (2x veldbezoek avond/ochtend) - Visueel onderzoek in de periode 10 maart t/m 20 juni (4x veldbezoek avond/ochtend) - Inspectie (oplichten dakpannen) in de periode 15 september/1 maart (1x veldbezoek) <i>Functioneel leefgebied:</i> Bestaat met name uit foerageer en slaapplekken. Wordt vastgesteld door waarnemingen en gedrag van alle aanwezige huismussen. (Kennisdocument huismus BIJ12)
Spreeuw (cat. 5)
De nesten van spreeuw (cat. 5) zijn jaarrond beschermd indien er sprake is van ecologische zwaarwegende redenen. Aanwezigheid van nesten van deze soort wordt vastgesteld door het tellen van in gebruik zijnde nesten. In praktijk gebeurt dit in de periode 1 april tot eind juli, betreffende de broedperiode. Voor de soort zijn geen richtlijnen voor inventarisatie opgesteld, maar wordt de inventarisatie uitgevoerd gedurende het aanvullende onderzoek naar overige jaarrond beschermde broedvogels.

2.2 Praktische uitvoering

De praktische uitvoering valt uiteen in standaardprocedure tijdens elk veldbezoek, de reactieve onderzoekswijze die gehanteerd wordt en, indien van toepassing, de aanvullende onderzoeksmethodes.

2.3 Inventarisaties

Veldbezoeken

De planlocatie is 2x bezocht door medewerkers van Blom Ecologie B.V. (tabel 2.2). Tijdens deze bezoeken zijn de planlocatie en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van huismus. Tijdens het onderzoek is met name gelet op nestindicerend gedrag van huismus. Tevens is gelet op de veelgebruikte structuren door huismus.

Tabel 2.2 Veldbezoeken op de planlocatie, met per veldbezoek welke functies onderzocht worden en het aantal waarnemers dat is ingezet. De weersomstandigheden voldeden aan de minimumcriteria zoals opgenomen in de Kennisdocumenten (2017).

Veldbezoek	Functie	Aantal pers.	Datum	Zon ▼ ▲	Tijd	Weersomstandigheden
Huismus 1	Nest + leefgebied	1	08-04-2021	06.55	07:30-09:30	4/8, droog, 1-2 Bft, 8°C
Huismus 2	Nest + leefgebied	1	21-05-2021	06.25	07:00-09:00	1/8, droog, 0-1 Bft, 8°C

Gebruikte materialen

Het huismusonderzoek is uitgevoerd met behulp van een verrekijker.

2.4 Specifieke omstandigheden

Tijdens de uitvoering van het onderzoek hebben er zich geen dusdanige omstandigheden voorgedaan die een vertekend beeld geven van de verzamelde resultaten.

3 Resultaten

3.1 Huismus

Waarnemingen en aantallen

Tijdens de onderzoekrondes zijn in totaal circa 10 huismussen (*Passer domesticus*) waargenomen tijdens de piekmomenten. Gezien het aantal waarnemingen is er sprake van een kleine populatie binnen en in de directe omgeving van het plangebied (klein < 10 paar, gemiddeld 10-25 paar, groot > 25 paar).

Nesten

Gedurende het onderzoek zijn 10 nesten van de huismus vastgesteld. Hiervan bevinden er zich 4 binnen het plangebied, de overige nesten zijn aangetroffen in de directe nabijheid van het plangebied. De exacte vindplaats van de huismusnesten zijn weergegeven in tabel 3.1. In figuur 3.1 worden de ruimtelijke spreiding van de nesten weergegeven en welke delen van de planlocatie veelvuldig door huismussen worden gebruikt om te rusten, foerageren en als dekking tegen predatoren. In bijlage 1 is een grotere afbeelding met een totaaloverzicht van alle aanwezige soorten opgenomen.

Functioneel leefgebied

Het waargenomen functionele leefgebied is geconcentreerd ten noordwesten en zuidoosten van de bebouwing. Op deze plaats zijn groenstructuren aanwezig.

Tabel 3.1 Locaties huismusnesten plus omschrijving. * deze woningen vallen binnen het plangebied.

Adres	Aantal	Omschrijving
Bloemstraat 2	2	tussen goot en overstek
Bloemstraat 2a*	4	onderste rij dakpannen
Black Alicante 56	2	Aannemelijk in ventilatiegaten in muur en gat in muur onder overstek
Boskoops Glorie 1	2	onderste overstek

Figuur 3.1 Overzicht van de nesten en het functioneel leefgebied van huismus op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).

Figuur 3.2 Copulerende huismussen op de dakgoot van bijgebouw 2.

3.2 Overige soorten

Naast de te onderzoeken soorten waarvoor het voorliggend onderzoek is uitgevoerd zijn tijdens de veldbezoeken overige soorten waargenomen. De volgende vogelsoorten zijn gedurende de veldbezoeken waargenomen: houtduif, huismus, merel, koolmees en pimpelmees. Deze waarnemingen bestaan met name uit overvliegende, rustende of foeragerende vogels. Nesten van voorgenoemde soorten zijn niet aangetroffen.

4 Conclusie

4.1 Huismus

In de periode april-mei 2021 is onderzoek uitgevoerd naar de aanwezigheid van de huismus in de bijgebouwen op het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform de bepalingen in het Kennisdocument huismus (BIJ12, 2017). Tijdens het onderzoek is vastgesteld dat de bebouwing op de planlocatie nesten bieden voor de huismus. In totaal zijn in de bebouwing op de planlocatie 4 nesten van huismussen waargenomen. De overige nesten bevinden zich in woningen buiten het plangebied. Tevens maakt de planlocatie onderdeel uit van het functioneel habitat. De beoogde sloop leidt tot overtreding van een verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming art 3.1, lid 2 (wegnemen 4 huismusnesten). Er dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming voorhanden te zijn alvorens de beoogde ingreep uitgevoerd kan worden.

Samenvatting van de nestlocaties op de planlocatie:

- Huismus: 4 nestlocaties.

4.2 Overige soorten

Tijdens het huismusonderzoek zijn geen nesten van overige soorten vastgesteld binnen het plangebied of in de directe omgeving.

4.3 Vervolgstep(pen)

Voor de uitvoering van een deel van de sloopwerkzaamheden is ontheffing nodig van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Conform het Kennisdocument huismus wordt aanbevolen om de navolgende aspecten te onderbouwen. Deze aspecten maken integraal onderdeel uit van het projectplan ten behoeve van de ontheffingsaanvraag.

- 1) Er is sprake van een wettelijk belang (Wnb, art. 3.3, lid 4b)
- 2) Bepaal waarborging van gunstige staat van instandhouding (Wnb, art. 3.3, lid 4c)
- 3) Onderbouw de meest bevredigende oplossing (alternatieven afweging) (Wnb, art. 3.3, lid 4a)
- 4) Bepaal mitigerende en compenserende maatregelen (Wnb, art. 3.3, lid 4c)

Een ontheffingsaanvraag is enkel succesvol als al deze aspecten voldoende onderbouwd kunnen worden. Indien de werkzaamheden geen wettelijk belang kennen of indien er vergelijkbare maatregelen zijn die gunstiger zijn voor de aanwezige soorten kan een ontheffing mogelijk geweigerd worden.

De ontheffingsaanvraag bestaat uit de volgende onderdelen:

- Aanvraagformulier (*dient nog opgesteld/ingevuld te worden*)
- Projectplan met ecologisch werkprotocol (*dient nog opgesteld te worden*)
- Oriënterend onderzoek (*reeds uitgevoerd*)
- Aanvullend onderzoek (*reeds uitgevoerd*)
- Eventueel aanvullende documentatie (*bijv. machtiging*)

4.4 Vooruitzicht projectplanning

Bevoegd gezag heeft de wettelijke termijn van 20 weken (13 + 7 weken verlenging) om te reageren op een ontheffingsaanvraag. De planning van de werkzaamheden dient aangepast te worden aan de aanwezige soorten om zoveel mogelijk de werkzaamheden uit te voeren buiten de kwetsbare periodes. Dergelijk maatwerk kan ervoor zorgen dat het project enkel in bepaalde periodes van het jaar uitgevoerd kan worden.

Indien de werkzaamheden leiden tot het wegnemen van nesten of vaste verblijfplaatsen dienen alternatieve verblijfplaatsen gedurende een bepaalde periode aanwezig te zijn naast de huidige nesten of verblijfplaatsen. Deze gewenningsperiode is afhankelijk van de soort en het aantal individuen. Het tijdig aanbrengen van alternatieve verblijfplaatsen is van belang om onnodige vertraging te voorkomen. In tabel 4.1 staat een overzicht van de aangetroffen nesten en verblijfplaatsen en de minimale gewenningsperiode. Raadpleeg voor de plaatsing van de voorzieningen een ter zake deskundige.

Tabel 4.1 Overzicht van de nesten en verblijfplaatsen die weggenomen worden door de geplande ontwikkeling. Per type nest en verblijfplaats staat de vereiste gewenningsperiode vermeld. Raadpleeg voor het treffen van voorzieningen een ter zake deskundige.

Soort	Type	Aantal	Gewenningsperiode
Huismus	Nest	4	3 maanden

5 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocument huismus, *Passer domesticus*. BIJ12, Utrecht

De Boer, D, 2021. Quickscan Wet natuurbescherming Bloemstraat 2 en 2a te Huissen.
Oriënterend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming, rapportage 17
maart 2021. Blom Ecologie B.V., Waardenburg.

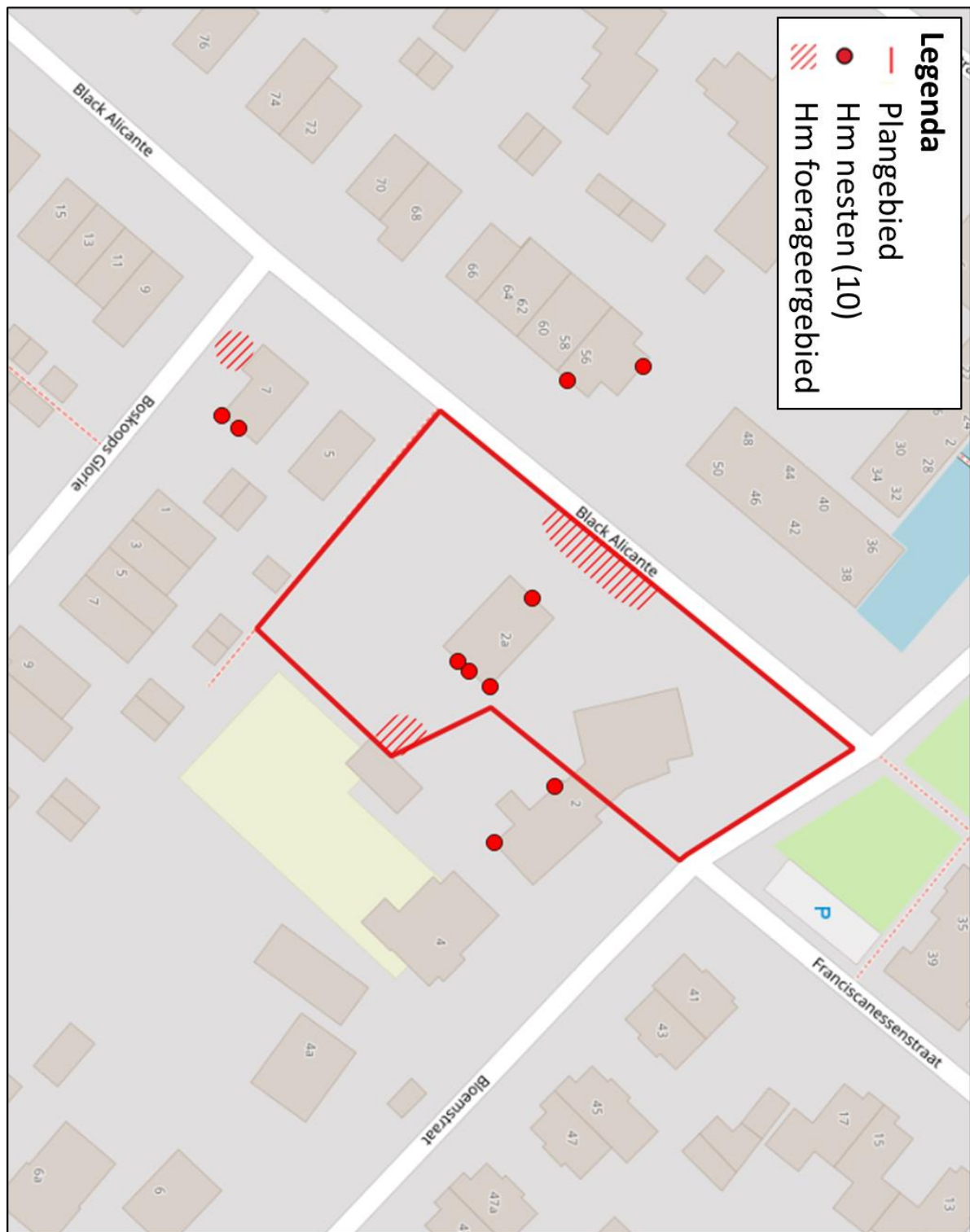
Gebruikte websites

www.arcgis.nl

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.sovon.nl

Bijlage 1 Overzicht waarnemingen

Figuur 1 *Overzicht van de nesten en het functioneel leefgebied van huismus op de planlocatie en in de directe omgeving hiervan (verantwoording: het kaartmateriaal is vervaardigd in QGIS).*

